

Foto n. 575-576

HISTORIAE
ACADEMIAE PISANAE

VOLUMEN III.

A U C T O R E

ANGELO FABRONIO

EJUSDEM ACADEMIAE CURATORE.

PISIS) (MDCCXCV.

EXCUDEBAT CAJETANUS MUGNAINIUS
IN AEDIBUS AUCTORIS.

BIBLIOTECA
ORTO BOTANICO
UNIV. PADOVA

simus & rei medicae scientissimus fuisse dicitur. Meruit apud nos ab an. 1653. ad an. 1665. in Patavina vero Academia, in qua studiorum cursum confecerat, per totos XIIII. annos, cum mortem obiisset an. 1678. Vel ab ineunte adolescentia magnam de se famam concitavit, ut ad omne doctrinarum genus idoneus esse videtur. Sed libuit ei in medicina praesertim consistere, quam facultatem scriptis etiam illustravit (1). Verum ex nonnullorum titulis conjicies hominem acutissimi licet ingenii minime vidiisse quanta illuvie Arabes medici salutarem artem infuscassent. Degenti Patavii nullus desuit honos & propter opinionem doctrinae & propter nobilitatem familiae. Cujus propagandae studio cum uxorem duxisset, moerore adeo contabuisse dicitur, quod careret liberis, ut ex eo non plane senex vitam amiserit.

Gratiā Patavinis habemus, quod nobis binos concesserint medicos doctrina claros Hieronymum Barbatum (2) & Joannem Zanett-

(1) *Scripsit autem:*

- Disputationes varias pro circulo Pisano.
- Novam methodum recitandi casus in almo Patavino Collegio.
- Praelectiones in L. Fen. I. canonis Avicennae.
- Praelectiones in librum de febribus.
- Praelectiones in artem medicinalem Galeni.
- Tractatum de urinis: de morbis particularibus in I. & II. Sect. Aphorism.
- Syntaxim medicamentorum omnium tum internorum, tum externorum simplicium & compositorum.
- Duos medicinae fontes Chirurgiam & Pharmaciam.
- Praelectiones pro ingressu in cathedras.
- Tractatus de formulis medicamentorum usitatoribus.

(2) *De Barbato haec narravit Malpighius (Opera Postuma p. 4.)* Eo tempore, quo Pisis moratus sum, cum Excellentissimo D. Hieronymo Bartolo Patavino convixi, qui ibidem medicam praxin exponebat. Hic Galeni & antiquorum doctrinis addicissimus erat, continuo tamen & familiari e-

tum, quibus non multos post annos tertius accessit Felix Vialius. Atque hic judicio doctissimorum hominum facile in medicina princeps esse potuisset, neque ex adolescentia excesserat, cum ad nos venit anno 1661. Non cogitationem solum, sed etiam oculos adhibebat advocates ad noscendam corporis humani fabricam, & vitia, quibus infici solet; & cum de eo referret ad Principem Academiae Curator, affirmavit talem esse medicinae doctorem, tam assiduum in studiis, tam diligentem in obeundo officio, ut nihil ferme illi addi posse videtur. Dum vero eloquentia ornare voluit artem, quam profitebatur, induxit adeo saeculo, ut nihil ejus dictione inquinatus fuerit. Id conjicies ex libello quodam, quem Patavii edidit anno post quam a nobis discesserat (1) (fuit hic annus 1675.) quo gratum animum suum erga Academiam Pisanam, & Pisanos omnes declarare voluit. Dese renderi autem illos caussa fuit jussum Veneti Senatus, qui ejus opera uti voluit; usus autem praesertim est in re herbaria, cuius peritissimus esse putabatur. Ea propter Papadopolus illum appellavit *virum de Horto Botanico*, cum ob diligentem & assiduam demonstrationem *Plantarum*, tum ob aedificia & ornamenta *Horti*, auctamque stirpium familiam optime meritum. Hujus retinuit praefecturam ad annum usque 1719., quo aetatis vacationem flagitavit, ac triennio post

loquio persuasus, novarum rerum indaginem tentare coepit, aliorum potius placita evertere tentando, quam solide propria stabiliendo, ut cui libet ejus scripta peryolventi patere potest.

- (1) Ringraziamento a Pisa dell' Abate Felice Viali già pubblico Professore nella celebre Università Pisana. *Extant litterae Ferrantis Capponii, quibus Vialio ab Academia discedenti conceditur*, che resti col titolo di pubblico Professore colla facoltà d' intervenire personalmente in collegio, e di tirare gli emolumenti de' dottorati, e dar laurea, & esser capace di tutti gli altri privilegi ed esenzioni, come faceva quand' era lettore provvisorio.

oblit xii. Kal. Febr. cum ageret aetatis annum LXXXIV. Aetate illum antecedebant ejus cives, quos supra nominavi, Barbatus & Zanettus, sed his ille anteibat doctrinae fama, nec satis scenae & populo, ut dicitur, serviisse videtur Barbatus, quod deserta Academia an. 1662., cum efflagitasset, ut iterum sibi locus in ea daretur, minime voti compos factus fuerit. Missionem quoque ab Academia an. 1666. petiit Zanettus, novem post annos quam illi operam tribuerat, diu quidem pro hominis ingenio vivido, alaci, contentioso, & novarum rerum cupido.

Una cum Barbato an. 1655. additus Academiae fuit Joseph Puccinius Onuphrii nobilis Pistoriensis filius, qui tum nondum expleverat XXVI. aetatis annum. Vel ante hoc tempus se in gratiam commendatione praesertim ingenii & doctrinae medicae insinuaverat Ferdinandi II., cum quo Romae fuit, & a quo nihil non sperare se posse facile novit. Quia salutare judicabat recedere a more medicorum, qui aegros foede multis medicamentis divexabant, pauca & simplicia probavit, nec conabatur aegro medicinam adhibere, nisi prius consuetudinem valentis, & naturam corporis probe cognovisset. Non hoc memoriae traditum esset, nisi iis temporibus talis fuisse medicinae status, ut magna pars hominum medicis suis ad quodlibet audendum paratissimis, non ad salutem, sed ad mortem uti videretur. Docuit Puccinius & fecit medicinam ad annum usque 1681. quo naturae in patria concessit. Cum an. 1663. in matrimonium duxisset Christinam Cortesiam nobilem & castissimam feminam, multos ex ea suscepit liberos, quorum in numero fuit Thomas ille paternorum studiorum diligens adeo imitator, ut Bellinus, quemadmodum Pitcarnio declaravit, neminem habuerit, cui magis consideret, eique praesertim Antonius Cocchius acceptum retulerit: quidquid in medicina facienda didicerat. Quidni accusabimus homines de medicina optime meritos, quod minime posteritati servierint, emissis scriptis, quae magno cum labore paraverant?